

Nr 215.

Av herr **Holmner**, om avslag å Kungl. Maj:ts framställning om anslag för beredande av bostäder åt revirförvaltare.

För inköp eller uppförande av bostäder åt revirförvaltare begäres i statsverkspropositionen för år 1922, utgifter för kapitalökning, ett reservationsanslag av 250,000 kronor.

Motiveringen för detta anslagskrav är icke övertygande. Domänstyrelsen har enligt egen uppgift över huvud icke kunnat bilda sig någon bestämd uppfattning om, inom vilka revir bostadsbehovet vore att anse såsom mest trängande. Men styrelsen finner det »ändamålsenligt» att en kvarts miljon ställes till förfogande att »i förekommande fall» användas.

Departementschefen synes avse, att beloppet skall disponeras för inköp av byggnader som erbjudas till inköp. Detta sätt att avhjälpa ett »trängande bostadsbehov» är dock knappast effektivt. Men departementschefen anser därjämte, att om beloppet står till förfogande, skulle »gynnsamma byggnadstillfällen kunna fördelaktigt utnyttjas». Erfarenheten visar emellertid, att man icke kan hysa förhoppning om att kungl. domänstyrelsen skall fullt förstå, när gynnsamma tillfällen äro för handen. Det kan invändas, att Kungl. Maj:t i detta avseende har att fatta det avgörande beslutet. Men departementschefens uttalande om domänstyrelsens förfaringssätt tyder på att styrelsen kan handla ganska godtyckligt, varom följande bär vittne.

De båda föregående riksdagarna hava anvisat medel till uppförande av 14 jägmästarbostäder, vilka beräknats kosta 70,500 kronor vardera. Häri ingår icke kostnaden för virke eller för virkets aptering. Nu visar det sig, att däri icke heller ingått kostnad för tomten. Vidare begäres höjning av de redan beviljade anslagen med 10 procent. Kostnaden för en jägmästarbostad uppgår alltså till mer än 81,000 kronor utom virke. Totalkostnaden torde följaktligen knappast understiga 100,000 kronor.

1920 års riksdag beslöt att beträffande egnahemslånefonden höja maximivärdet för bostadslägenhet till 10,000 kronor. Då en jägmästarbostad kostar lika mycket som 10 egna hem, lär man knappast kunna påstå, att »gynnsamma byggnadstillfällen» hittills begagnats, eller att dessa bostäder äro så anordnade, att kravet på ändamålsenlighet och god hushållning med statsmedel kan anses vara i tillbörlig grad tillgodosett.

Huru beskaffade de utredningar varit, på vilka tidigare anslagskrav för liknande ändamål grundats, framgår med all önskvärd tydlighet av det exempellösa förfarandet att först begära anslag för uppförande av hus och ett eller två år senare begära anslag till inköp av tomter för dessa hus. Inom de ifrågavarande reviren finnes mycket god tillgång på lämpliga byggnadstomter på kronans egen mark, men likväl skola tomter *inköpas* för samtliga byggnader och till priser, som måste betecknas såsom mycket höga.

På grund av vad sålunda förekommit anser jag, att riksdagen ingalunda kan avhända sig rätten att i varje fall pröva, huruvida inköp eller uppförande av jägmästarbostad är lämpligt och av behovet påkallat.

Departementschefens uppfattning, att Kungl. Maj:t bör få rätt att besluta i dessa avseenden, torde alltså icke kunna biträdas. Visserligen anföres, att Kungl. Maj:t redan har sådan bestämmanderätt, när det gäller inköp av skogsmark till betydanden värden, och att principen alltså redan är av riksdagen godkänd. Jämförelsen är något haltande, ty man får väl antaga, att de skogsmarker, som inköpas, äro för statsverket mera inkomstbringande än jägmästarbostäderna. Riksdagen prövar varje anslag för uppförande av banvaktstugor och andra byggnader, för vilka kostnaden väsentligt understiger kostnaden för en jägmästarbostad, och om riksdagen nu lämnar Kungl. Maj:t det begärda medgivandet, lär det icke dröja länge, förrän övriga styrelser och departementschefer skola finna samma förfarande ändamålsenligt inom andra förvaltningsgrenar. En utveckling i denna riktning vore förvisso icke lycklig.

Jag hemställer fördenskull,

att Kungl. Maj:ts framställning om ett reservationsanslag av 250,000 kronor för inköp eller uppförande av bostäder åt revirförvaltare icke måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 21 januari 1921.

F. E. Holmner.